ගවයින් වර්ගීකරණය

- සම්භවය අනුව වර්ගීකරණය
- ප්‍රයෝජන අනුව වර්ගීකරණය

J.L.I.S. ඒකනායක
මහා/සීතාදේවි බාලිකා විද්‍යාල

ප්‍රයෝජන අනුව වර්ගීකරණය

1. කිරි ලබා ගැනීම සඳහා

   ජර්සි, අයර්ෂයර්,සින්දී ,සහිවාල්

2. මස් ලබා ගැනීම සඳහා

   හෙරිෆාඩ්, බීෆ් මාස්ටර්,

3. ශ්‍රමය/බර වැඩ සඳහා

   කිලරි,තර්පාකර්, කන්ගයම්

සම්භවය අනුව වර්ගීකරණය

ඉන්දීය ගව වරිග	යුරෝපිය ගව වරිග
• ඉන්දීය සම්භවයකි.	• යුරෝපිය සම්භවයකි.
• ශරීරය සාපේක්ෂව කුඩාය. • මොල්ලිය, තැල්ල,පෙකණි පෙත්ත මනාව වර්ධනය වී ඇත. • ශරීරයේ පිටුපස රවුම්ය.	• ශරීරය සාපේක්ෂව විශාලයි. • මොල්ලිය, තැල්ල,පෙකණි පෙත්ත මනාව වර්ධනය වී නැත. • ශරීරයේ පිටුපස රවුම් නැත.
• වැඩි උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දේ. • කෙටි ලෝම සහිත,ශ්වේද ග්‍රන්ථි වැඩි, ඇදෙන සුළු සමකි.	• වැඩි උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු නොදේ • දිගු ලෝම සහිත, ශ්වේද ග්‍රන්ථි අඩු,සම ශරීරයට තද වූ සමකි.
• කිරි නිෂ්පාදනය අඩුය .	• කිරි නිෂ්පාදනය වැඩිය.

යුරෝපීය ගව වර්ග

- ෆ්‍රීෂියන්
- අයර්ෂයර්
- ජර්සි

ෆ්‍රීසියන්	අයර්ෂයර්	ජර්සි
• නෙදර්ලන්තය සම්භවයකි.	• බ්‍රිතාන්‍ය සම්භවයකි.	• යුරෝපයේ ජර්සි දූපත
• ශරීරය සුදු පුල්ලි සහිතය. • අං දිගය .	• රතු හෝ දුඹුරු පුල්ලි සහිත සුදු ශරීරයකි • අං දිගය	• දුඹුරු හෝ තඹ හෝ අළු • අං උල් වී ඉදිරියට නැවී
• ශරීරය විශාලය පිරිමි සතුන් **900-1100 kg** ගැහැණු සතුන් **550 - 650 kg**	• ශරීරය මධ්‍යමය. පිරිමි සතුන් **800 – 900 kg** ගැහැණු සතුන් **600 – 700 kg**	• ශරීරය කුඩාය පිරිමි සතුන් **500 -600 kg** ගැහැණු සතුන් **400 – 500 kg**
• කිරි නිෂ්පාදනය වැඩිම එක් මුරයකදී **6000 –7000l** කිරි මේද **- 3.5 – 4.0 %**	• කිරි නිෂ්පාදනය එක් මුරයකදී **4500 -6000 l** කිරි මේද **4 %**	• කිරි නිෂ්පාදනය එක් මුරයකදී **4000 -4500 l** කිරි මේද **4.5 -5.5 %**
• ශ්‍රී ලංකාවේ උඩරට තෙත් කලාපයට සුදුසුය. • ශීතදේශගුණයට සුදුසුය.	• ශ්‍රී ලංකාවේ උඩරට තෙත් කලාපයට සුදුසුය.	• උඩරට හා මැදරට තෙත් කලාපවලට සුදුසුය. • කටුක පරිසරයට සුදුසුය.

ෆ්‍රීසියන්

අයර්ෂයර්

ජර්සි

ඉන්දීය ගව වර්ග

සහිවල්

රතු සින්දි

සහිවල්	රතු සින්දී
• පකිස්තාන් සම්භවයකි.	• පකිස්ථානයේ කරච්චි සම්භවයකි
• කිරි ලබා ගැනීමට සුදුසුය.	• කිරි සහ ශ්‍රමය (ද්විකාර්ය) සුදුසුය.
• රතු දුඹුරු සමකි. • මොල්ලියක් සහ එල්ල වැටන තැල්ලක් ඇත.	• රතු හෝ දුඹුරු පැහැතිය. • මොල්ලිය විශාලය, පාශ්විකව දිගු වක්වූ අං සහ විශාල කන් සහිතය.
• විශාල ශරීරයකි පිරිමි සතුන් 500 - 600 kg ගැහැණු සතුන් 400 – 450 kg	• ශරීරය මධ්‍යම ප්‍රමාණයකි. පිරිමි සතුන් 450 – 500 kg ගැහැණු සතුන් 300 – 350 kg
• කිරි නිෂ්පාදනය එක් මුරයකදී 2000 – 2500 l කිරි මේද 4.5%	• කිරි නිෂ්පාදනය එක් මුරයකදී 2000 l කිරි මේද 4.5 -5 %
• ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාප, මැදරට හා පහතරට වියළි කලාප වලට සුදුසුය.	ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයට සුදුසුය.

දේශීය එළ ගව වරිගය /බටු හරක්

- මෙරට උපත ලද කුඩා ගව වරිගකි.
- ශරීරය රතු හෝ කළු වර්ණයකි,සුදු පුල්ලි සහිතය.
- පිරිමි සතෙකු 200-300 kg, ගැහැණු සතෙකු15-300 kg
- කිරි හා මස් ලබා ගැනීමට සහ බර ඇදීමට ,සී සැමට යොදාගනී.
- කටුක පරිසර වලට ඔරොත්තුදෙන, අඩු පහසුකම් යටතේ ජීවත් විය හැක.
- වියළි කලාපයේ බහුලව ජීවත් වෙයි.

මී ගව වර්ග

දේශීය මී ගවයා
විදේශීය මී ගව වර්ග
- මූරා
- සූරති
- නිලිරවී

දේශීය මි ගව වර්ග

දේශීය මි ගවයා / වගුරු මි ගවයා

- ශරීරය කළු හෝ දුඹුරු හෝ අළු පැහැ වෙයි.
- තියුණු, වැඩුණු අං පිහිටයි.
- අඩු කිරි නිෂ්පාදනයකි.
- කෘෂිකාර්මික කටයුතු (ශ්‍රමය) යොදා ගනී.

විදේශීය මී ගව වරිග

මූරා	සුරති	නිලිරාවී
• පන්ජාබ් හා දිල්ලි ප්‍රදේශයේ සම්භාවකි.	• පන්ජාබ් සුර්ති ප්‍රදෙශයේ සම්භාවකි.	• ඉන්දියන් සහ පකිස්තාන් සම්භාවකි.
• තද කළු වර්ණයකි. • අන් කෙටිය ,රැලි ගැසී පහතට උඩට හා ඉදිරයට නම් ඇත.	• දුඹුරු පැහැතිඅළු වර්ණයකි • අන් දකති හැඩය	• කළු හෝ දුඹුරු වර්ණයකි. නළල ,පාදය හා වලිගය කෙලවර සුදුය. • ඇස් දීප්තිමත්ය, අන් දගර ගැසී ,වලිගය දිගය බිම ගැවෙයි.
• ශරීර ප්‍රමාණය පිරිමි සතුන් 600 – 700 Kg ගැහැණු සතුන් 500 – 600 Kg	• ශරීර ප්‍රමාණය පිරිමි සතුන් 550 -600 kg ගැහැණු සතුන් 400 -500 kg	• ශරීර ප්‍රමාණය පිරිමි සතුන් 600 -7 00 kg ගැහැණු සතුන් 450 -55 0 kg
• කිරි නිෂ්පාදනය • එක මුරයකට1200 –2000l • කිරි මේදය 7% කි.	• කිරි නිෂ්පාදනය • එක මුරයකට1300 - 1400l • කිරි මේදය 7 – 7.5 %	කිරි නිෂ්පාදනය එක මුරයකට 200 l කිරි මේදය 7 – 7.5 %

මුරා

සුර්ති

නිලරාවී

කුකුළන් වර්ගීකරණය

- ඇති කරනු ලබන පරමාර්ථය අනුව කුකුළන් වර්ගීකරණය
- සම්බවය අනුව කුකුළන් වර්ගීකරණය

ඇති කරනු ලබන පරමාර්ථය අනුව කුකුළන් වර්ගීකරණය

1. **බිත්තර ලබා ගැනීම.**

   ලේගෝන්,හයිසෙක්ස් (සුදු), හයිසෙක්ස් (දුඹුරු), හයි ලයින් (සුදු)

2. **මස් (බොයිලර්) ලබා ගැනීම**

   ලොමාන්,හබර්ඩ ,ෂෙවර්, ස්ටාබ්‍රෝ,හයිබ්‍රෝ

3. **ද්විකර්යය (බිත්තර සහ මස්)සදහා**

   ආර්.ඇයි.ආර්, ඔස්ට්‍රලෝප්

සම්භවය අනුව කුකුළන්වර්ගීකරණය

බ්‍රිතාන්‍ය වරිග	මධ්‍යධරණී වරිග	ඇමරිකානු වරිග	ආසියාතික වරිග
• මස් සහ දෙමුහුම් වාණිජ කුකුළු නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගනියි.	• බිත්තර නිෂ්පාදනය යොදා ගනියි.	• ද්විකාර්යය යොදා ගනියි. (බිත්තර සහ මස් සඳහා)	• මස් නිෂ්පාදනයට යොදා ගනියි.
		• කෙන්ඩවල පිහාටු නොමැත ,කෙන්ඩ හා සම කහ පැහැතිය ,	• කෙන්ඩ පිහාටු සහිතයි
		• කන් පෙති රතු පැහැතිය.	• කන් පෙති රතු පැහැතියි.
	• කටුව සුදු පැහැතිය.	• බිත්තර දුඹුරු පැහැතිය.	බිත්තර දුඹුරු පැහැතිය.
ඕර්පින්ටන් ,සසෙක්ස්,ඔස්ට්‍රලෝප්, කොනිෂ්	• ලේගෝන්, මිනෝකා, ඇනකොනා	• නිව් හැම්ප්ෂයර්, ආර්.ඇයි.ආර්, ප්ලිමත්රෝක්	බ්‍රග්මා, කොචින්,ලාංග්ෂන්

බ්‍රිතාන්‍ය වරිග

සසෙක්ස්	**ඔස්ට්‍රලෝප්**
• පිහාටු ලා රතු හා රතු මිශ්‍ර කළු පැහැතිය • වලිග පිහාටු කළු පැහැතිය. • කෙන්ඩ හා නියපොතු වර්ණවත්ය.	• පිහාටු කළු පැහැතිය • ශරීරයට බැදී පිහිටයි. • කොන්ද ඉදිරියේ සිට පිටුපසට අනත පිහිටයි.
• තනි කරමල් සහිත හොටකි.	• තනි කරමලයකි.
• පිරිමි සතෙකු 4kg • ගැහැණු සතෙකු 3 kg	• පිරිමි සතෙකු 3.9 -4.7 kg • ගැහැණු සතෙකු 3.3 – 4.2 kg
	• ද්කාර්යය වර්ගයකි, බිත්තර කටුව දුඹුරු පැහැතියි.

මධ්‍යධරණී වර්ග

ලේගෝන්

- ඉතාලි සම්භාවකි.
- සැහැල්ලු ශරීරයකි. (පිරිමි 3.4 , ගැහැණු 2.5 kg)
- පිහාටු වර්ණය අනුව වර්ග 12 කි.

උදා - වයිට් ලේගෝන්, බ්‍රයුන් ලේගොන්

ඇමරිකානු වරිග

ආර්.ඇයි.ආර්	**නිව් හැම්ප්ෂයර්**
• පිහාටු රතු දුඹුරු පැහැතිය. • තනි කරමල් රෝස පැහැතිය. • දිග චතුරශ්‍රාකර,පුළුල් හා ගැඹුරු දේහයකි	• දිලිසෙන රතු දුඹුරු පිහාටු ,වලිග පිහාටු කළු පැහැතිය.
• පිරිමි සතෙකු 4 kg හා ගැහැණු සතෙකු 3 kg වෙයි.	පිරිමි සතෙකු 3. 8kg හා ගැහැණු සතෙකු 2.7 kg වෙයි.

ආසියාතික වර්ග

බ්‍රග්මා	කොචින්
• ඉන්දීය සම්භවයකි.	චීන සම්භවයකි.
• පිහාටු ල පැහැතිය • පී කරමල දරයි.	• ලිහිසි පිහාටු සහිතය, • පැහැය අනුව මාදිලි කිහිපයකි. • තනි කරමල්
• පිරිමි සතෙකු 4.5 kg හා ගැහැණු සතෙකු 3.8 kg වෙයි.	• පිරිමි සතෙකු 4.4kg හා ගැහැණු සතෙකු 3. kg වෙයි.